

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Навчально-науковий юридичний інститут

Кафедра кримінального права

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СУДОВА МЕДИЦИНА І ПСИХІАТРІЯ

Освітня програма Право

Спеціальність 081 Право

Галузь знань 08 Право

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 3 від 4 жовтня 2019 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Судова медицина і психіатрія
Викладач (-і)	
Контактний телефон викладача	
Е-mail викладача	
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку індивідуальних занять зі студентами, розміщеному на інформаційному стенді та сайті кафедри https://kkr.pnu.edu.ua Також можливі консультації шляхом листування через електронну пошту, зокрема, що стосується погодження планів та змісту курсових робіт, індивідуальних науково-дослідних завдань.
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p><u>Предметом</u> вивчення навчальної дисципліни є медичні та біологічні питання, які виникають в процесі розслідування та судового розгляду кримінальних справ, психічні розлади, які мають правове значення у кримінальному та цивільному судочинстві.</p> <p>Програма навчальної дисципліни складається з таких <u>змістових модулів</u>:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Судова медицина. 2. Судова психіатрія. <p>Судова медицина і судова психіатрія – одна з обов'язкових для викладання дисциплін у навчанні юридичного профілю. Вивчаючи теоретичний курс, студенти юридичного фаху знайомляться з сучасними можливостями судової медицини та судової психіатрії та засвоюють навички необхідні та їх подальшого використання у практиці. Крім того, в окремих випадках студенти засвоюють практичні навички користування науково-технічними засобами та методиками.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p><u>Метою</u> викладання навчальної дисципліни «Судова медицина і психіатрія» є формування у студентів необхідних знань з організаційно-процесуальних основ судово-медичної та судово-психіатричної експертизи, з основ судово-медичної травматології, токсикології, експертизи речових доказів, вивчення психопатологічних станів та їх судово-психіатрична оцінка.</p> <p><u>Основними цілями</u> вивчення дисципліни «Судова медицина і психіатрія» є вироблення у студентів вміння використовувати на практиці дані судово-медичної і судово-психіатричної експертизи для вирішення питань, що виникають в правовій діяльності.</p>	
4. Результати навчання (компетентності)	
<p>Відповідно до вимог освітньої програми студенти повинні:</p> <p><u>знати</u> :</p> <ul style="list-style-type: none"> • організації та процесуальні основи судово-медичної та судово-психіатричної експертизи; • основи судово-медичної травматології, цитології, імунології, криміналістики, токсикології, гістології; • клінічні прояви, судово-психіатричне значення та оцінка основних психічних хвороб та розладів; • медичні та юридичні критерії осудності, неосудності, обмеженої осудності, дієздатності, недієздатності, обмеженої дієздатності; • критерії застосування різних видів примусових заходів медичного характеру; • особливості огляду засуджених; • основні завдання комплексних психолого-психіатричних інших комплексних експертиз. 	

вміти :			
<ul style="list-style-type: none"> самостійно проводити огляд трупа на місці його виявлення; досліджувати трупні явища з метою констатації смерті та визначення часу настання смерті; оглядати, вилучати та упаковувати речові докази зі слідами крові, виділень, волосся та інших біологічних об'єктів; складати постанови про призначення судово-медичних та судово-психіатричних експертиз; формулювати питання, що підлягають вирішенню судово-медичними та судово-психіатричними експертизами; об'єктивно оцінювати та правильно використовувати висновки судово-психіатричних експертиз в практичній діяльності. 			
5. Організація навчання			
Обсяг навчальної дисципліни			
Вид заняття		Загальна кількість годин	
лекції		12	
семінарські заняття / практичні / лабораторні		18	
самостійна робота		60	
Ознаки курсу			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
6	081 Право	3	вибірковий
Тематика курсу			
Тема		кількість год.	
		Лекції	заняття
			сам. роб.
Змістовий модуль 1. Судова медицина			
Тема 1. Процесуальні та організаційні основи судово-медичної експертизи в Україні		2	2
Тема 2. Смерть, трупні зміни. Судово-медична експертиза трупа		2	2
Тема 3. Судово-медична травматологія: ушкодження тупими предметами, автомобільна травма, падіння з висоти			2
Тема 4. Судово-медична травматологія: ушкодження гострими предметами, вогнепальна травма, механічна асфіксія			2
Тема 5. Судово-медична експертиза потерпілих, звинувачених та інших осіб		2	2
Тема 6. Судово-медична токсикологія. Судово-медична експертиза речових доказів			2
Змістовий модуль 2. Судова психіатрія			
Тема 7. Судово-психіатрична експертиза. Основи загальної психопатії		2	2
Тема 8. Основні питання судово-психіатричної експертизи в кримінального та цивільному процесі. Судово-психіатрична експертиза свідків, потерпілих, неповнолітніх та огляд засуджених		2	2
Тема 9. Заходи медичного характеру для попередження суспільно-небезпечних дій психічно хворих.		2	2
ЗАГ.:		12	18
6. Система оцінювання курсу			
Загальна система оцінювання курсу	Загальна система оцінювання навчальної є уніфікованою в межах навчально-наукового юридичного інституту і визначається п. 4.4 Положення про порядок організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника,		

	затвердженим Вченою радою Юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, протокол № 2 від 12.10.2010 р. (зі змінами, внесеними Вченою радою навчально-наукового юридичного інституту, протокол №5 від 28 лютого 2017 р.) – <i>текст розміщений на інформаційному стенді та сайті Інституту https://law.pnu.edu.ua/організація-навчального-процесу/.</i>
Вимоги до письмової роботи	<p>Вивчення дисципліни передбачає <u>обов'язкове</u> виконання всіма студентами одного письмового заліку. Робота охоплює весь зміст навчальної дисципліни.</p> <p>На залік виноситься три описових завдання, які оцінюються по 30 балів, та одне тестове завдання, яке оцінюється у 10 балів. Максимальний бал за залік становить 100.</p> <p><u>За бажанням (для отримання додаткових до 5 балів)</u> студенти можуть виконувати індивідуальні завдання за темою відповідного семінарського заняття. Види, приклади підготовки та критерії оцінювання індивідуальних завдань <i>знаходяться на кафедрі та розміщені на сайті кафедри https://kkr.pnu.edu.ua/</i></p>
Семінарські заняття	Система оцінювання семінарських занять визначена п.п. 4.4.3.2, 4.4.3.3 Положення про порядок організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника
Умови допуску до підсумкового контролю	Порядок та організація контролю знань студентів, зокрема, умови допуску до підсумкового контролю визначаються п. 5 Положення про порядок організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника
7. Політика курсу	
<p><u>Письмові роботи:</u></p> <p>Планується виконання студентами обов'язкових та додаткових декількох видів письмових робіт: обов'язкової письмової контрольної роботи, письмових тестових завдань за темами, винесеними на самостійне опрацювання (перелік міститься в Методичних вказівках і завданнях для підготовки до семінарських (практичних) занять), письмових експрес-опитувань на семінарських заняттях тощо, а також додаткових письмових індивідуальних завдань – <i>Методичні вказівки розміщені на сайті кафедри https://kkr.pnu.edu.ua/</i></p> <p><u>Академічна доброчесність:</u></p> <p>Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/.</p> <p><u>Відвідування занять</u></p> <p>Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають лекції і практичні заняття курсу.</p> <p>Пропуски семінарських (практичних, лабораторних) занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття впродовж двох тижнів з дня пропуску заняття. За пропущені лекційні заняття без поважних причин в обов'язку, що перевищує 10% від загальної кількості лекційних годин, які відведені на навчальну дисципліну відповідно до робочого навчального плану, керівник курсу віднімає 5 балів від підсумкового семестрового балу студента (п. 5.1.2 Положення про порядок організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника https://law.pnu.edu.ua/організація-навчального-процесу/).</p>	
8. Рекомендована література	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Нетудихатка О.Ю., Мавед О.О. Судова медицина: навч. посіб. Харків: Бурун і К. 2012. 240 с. 2. Білецький Є.М. Білецька Г.А. Судова медицина та судова психіатрія: навч. посіб Харків: Одісей. 2010 480 с. 	

3. Білецький Є.М. Білецька Г.А. Судова медицина та судова психіатрія: навч. посіб Харків: Одісей. 2008. 200 с.
 4. Лісовий А.С. Голубович В.Б. Судова медицина: підруч. Київ: Атіка. 2008. 484 с.
 5. Левець І.В. Судова психіатрія: навч. посіб. Тернопіль: Економ думка. 2007. 328 с.
 6. Халмурадов Б.Д., Швачко О.Г. Судова психіатрія: основні терміни та поняття. Довідник. Київ: ЦНЛ. 2006. 80 с.
 7. Левець І.В. Судова психіатрія: навч. посіб. Тернопіль: Економ думка. 2005. 328 с.
Детальний перелік монографічної, наукової, науково-практичної літератури, нормативних джерел та інформаційних ресурсів до кожної теми міститься в навчально-методичних посібниках:
 1. Кузик Л.О. Судова медицина та психіатрія. Методичні вказівки для самостійної роботи (для студентів денної та заочної форми навчання). Івано-Франківськ: Юридичний інститут Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2013. – 27 с.
 2. Кузик Л.О. Судова медицина та психіатрія. Методичні вказівки для підготовки до семінарських занять (для студентів денної та заочної форми навчання). Івано-Франківськ: Юридичний інститут Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2013. 30 с.
- <https://kkr.pnu.edu.ua/>

Викладач _____